

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus XX. Argumentum. Imposito onere Missarum à Fundatore in limine
foundationis Cappellaniæ, & diminutis Redditibus pro earum celebratione
assignatis, an, & quando earumdem reductio concedenda sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

7 rali, Magisterii, aut Licentiatuſe, attendita tenuitate reddituum, & multiplicitate onerum beneficii; Nè hoc remaneret vacans poſſet ex diſpenſatione Apoſtolica conferri perſonæ dd. gradibus à Fundatore requiſitis non inſignitæ; juxta reſolutionem ejuſdem Sac. Congregationis in *Pientina Laura Doctoralis* 16. *Maji* 1716. ſuperius relat. *Part. I. Can. V. Caſ. XVI. num. 5.* Sicuti Cappellania actu Sacerdotalis de Jurepatronatus; & habens annexum onus Miſſarum ſi non compareat, nec inveniatur ullus Sacerdos, qui velit illam acceptare, poteſt conferri ſimplici Clerico de conſenſu Patroni, qui teneatur Miſſas celebrari facere, ea ratione, quia quoties qualificatus non comparet, nec petit beneficium ſibi debitum, videtur juri ſuo renunciare, & Summus Pontifex non tenetur illum quærere; juxta reſolutionem ejuſdem S. Congregationis in *Ariminen. Cappellania* 28. *Junii* 1704. & docent *Corrad. in prax. benef. lib. 2. cap. 12. à num. 59. ad 62. Gonzal. ad regul. 8. gloſſ. 56. num. 88. & ſeq. Rot. in Dertuſen. Beneficii* 29. *Aprilis* 1701. *S. Licet coram R. P. D. Lancetta, & in Valentina Beneficii* 16. *Januar.* 1704. *S. Quamvis coram eodem, & in Barchinonen. Beneficii* 13. *Januar.* 1710. *S. Replicationi cor. R. P. D. Aldrovando.*

ARGUMENTUM.

Sacerdos gravatus oneribus Miſſarum non poteſt recipere nova onera, niſi utriuſque intrâ modicum tempus poſſit ſatisfacere.

SUMMARIUM.

- I** Cappellani gravati aliis oneribus Miſſarum non poſſunt recipere nova onera, & novas eleemoſynas pro Miſſis manualibus, niſi poſſint utriſque oneribus intrâ modicum tempus ſatisfacere.

CASUS XIX.

Cappellani Eccleſiæ A. non obſtantibus innumeris oneribus Miſſarum per ipſos ſatisfaciendarum, receperunt innumeras eleemoſynas Miſſarum manualium, quas pia devotio Populi obtulit cuidam miraculoſæ Imagi ni Beatæ Virginis; Sed

quia hiſ magnis oneribus Miſſarum per ipſos ſatisfieri minimè poterat intrâ modicum tempus, proinde ſupplicarunt in Sac. Congregatione Concilii pro conceſſione Brevis Apoſtolici inveſtendi in tot bonis ſtabilibus dictas eleemoſynas, ad effectum celebrandi ſingulis annis in perpetuum tot Miſſas, quot capient fructus retrahendi ex inveſtimento dictorum bonorum.

Quæritur. An hujusmodi Privilegium, ſeu Breve Apoſtolicum ſit eis concedendum?

- I** Reſpondendum ſentiebam -- *Negative*, quia Cappellani prædicti gravati aliis oneribus Miſſarum, non poterant recipere nova onera, & novas eleemoſynas pro Miſſis manualibus, niſi poterant utriuſque oneribus intrâ modicum tempus, ſcilicet intrâ menſem, aut 50., aut 60. dies ſatisfacere, & niſi fecerint proteſtationem, ſe non poſſe ſatisfacere tot Miſſis, qua proteſtatione non obſtante, adhuc offerentes voluerint, quòd ipſi Cappellani reciperent dictas eleemoſynas, juxta decretum Urbani VIII. de *Miſſ. celebr.*, quod ita ſe habet -- *Eleemoſynas verò manuales, & quotidianas pro Miſſis celebrandis, ita demùm iidem accipere poſſint, ſi oneribus antea impoſitis, ita ſatisfecerint, ut nova quoque onera ſuſcipere valeant; alioquin omnino abſtineant ab hujusmodi eleemoſynis etiam ſponte oblatiſ in futurum recipiendis, & capsulas auferant ab Eccleſiis cum inſcriptione illa, ELEEMOSYNA PRO MISSIS* -- Et juxta reſolutionem Sac. Congregationis Concilii apud *Dian. tract. 1. de celebrat. Miſſar. reſolut. 48. num. 2.*

Unde Episcopus in hoc Caſu debet celebrari facere à dictis Cappellanis in Eccleſiâ A. tot Miſſas, quot celebrari ab eis poſſunt; Cæteras vero Miſſas celebrari facere debet in aliis Eccleſiis, uſque ad complementum numeri Miſſarum correſpondentis eleemoſynis.

Et ita fuit reſolutum à Sacra Congregatione Concilii in *una Florentina Miſſarum* 20. *Februarii* 1712. & 5. *Martii* ejuſdem anni.

ARGUMENTUM.

Impoſito onere Miſſarum à Fundatore in limine foundationis Cappell-

pellaniæ, & diminutis redditibus pro earum celebratione assignatis, an, & quando earumdem reductio concedenda sit?

SUMMARIUM.

- 1 Legatum concipi potest taxativè, vel demonstrativè, & quando dicatur taxativè, aut demonstrativè conceptum.
- 2 Reductio Missarum conceditur, quando legatum est taxativè conceptum; Sed limita, ut num. 5. usque ad 8.
- 3 Reductio Missarum quomodo fit faciendâ?
- 4 In reducendis diversis oneribus potius reducenda sunt alia onera; quam onus Missarum.
- 9 Reductio Missarum non conceditur, quando Legatum est demonstrativè conceptum.

CASUS XX.

Injungentibus Fundatoribus Cappellaniarum in limine foundationis Cappellani onera Missarum, sæpius contingit, quòd fructus assignati ab eisdem Fundatoribus non correspondeant præfatis oneribus Missarum, itaut Cappellani nentur recurrere ad Sacram Congregationem Concilii pro reductioe eorundem onerum. Unde quærendum hic duxi, an, & quando concedenda sit hujusmodi reductio?

- 1 Pro cujus resolutione sciendum est, quòd Legatum Missarum concipi potest taxativè nimirum, quando Fundator incipit à quantitate, seu legat determinatam quantitatem rei, seu pecuniæ, & deinde injungit onus Missarum. Et demonstrativè scilicet quando Testator incipit ab onere, & deinde legat, seu assignat quantitatem rei.
- 2 Quando legatum Missarum est taxativè conceptum, tunc conceditur reductio Missarum juxta Menoch. conf. 1162. nu. 17. §. Secundus est casus. Gratian. discept. 988. num. 17. & seqq. Rota coram Merlin. decis. 55. num. 6. & resolvit Sacra Congregatio Concilii in Camerinen. reductioe Missarum die 24. Julii 1677. in Brixien. sub die 1. Decembris 1685. Pistorien. sub die 28. Septembris 1686. in Romana celebrationis Missarum 31. Martii 1696., & Romana

legati 1679. 7. Octobris Firmana reductioe Missarum 24. Augusti 1686. & in Romana reductioe onerum 16. Maji 1699.

- 3 Reductio autem Missarum est faciendâ ad ratam fructuum bonorum assignatorum juxta resolutionem ejusdem Sacre Congregationis in Comen. Reductioe Missarum 26. Aprilis 1698.

Si autem contingat Cappellaniam esse gravatam diversis oneribus ex. gr. Missarum, & Chori, & esse locum eorundem reductioe ob diminutionem reddituum;

- 4 Regula generalis est, quod in reducendis dd. oneribus potius reducendum sit onus Chori, quàm Missarum ea ratione, quia plus suffragii capit Anima defuncti ex celebratione Missarum, quàm ex recitatione in Choro Divini Officii, vel Beatæ Virginis, aut Defunctorum. Fagnan. in cap. ex parte de Constit. num. 34. Monacell. formul. legal. 19. tit. 10. par. 1. num. 25. & seq. pag. 219. Hæc tamen regula limitationem recipit in casu contrariæ mentis Testatoris; in hoc enim casu reductio oneris Missarum, & Chori faciendâ est proportionabiliter, & pro rata, quia ut inquit Passerinus de statu Hominum tom. II. quest. 187. art. 4. num. 1101. Dei honor, & Ecclesiæ Cultus, & hominis justitias utilitas plurimum requirit exercitia virtutum, & bonorum operum; & ita me studente apud R. P. D. meum Ansidæum resolutum fuit ab eadem Sac. Congregatione in Bracharen. reductioe onerum 11. Septembris 1717. ubi cum notabiliter diminuti fuissent redditus nonnullarum Cappellaniarum indistinctè à Fundatore assignati pro oneribus Missarum, & Chori; Cappellani supplicarunt pro reductioe utriusque oneris pro rata; Unde proposito dubio -- An, & quomodo fit locus reductioe Missarum, & Chori, seu potius reducendum, vel debendum sit tantum onus Chori in casu &c. Responsum fuit -- Esse locum reductioe utriusque oneris juxta modum propositum ab Archiepiscopo --

- 5 Sed tamen in aliquibus casibus etiam si legatum sit conceptum taxativè non conceditur reductio Missarum.

Primò. Si Testator legaverit redditus consistentes in locis Montium pro celebratione Missarum obligando hæredem ad supplendum in casu inexigibilitatis, tunc sequuta diminutione reddituum, non

con-

conceditur reductio Missarum, ut resolvit Sacra Congregatio Concilii in Romana reductio Missarum 7. Septembris 1697.

6 Secundò. Nec hujusmodi reductio Missarum est facienda, si Testator obligaverit totam hereditatem pro illarum celebratione, & heredes dederint aliquam proprietatem loco Pio, cujus fructus deinde diminuatur, ut resolvit eadem Sacra Congregatio in Neapolitana sub die 21. Maji 1678. & in Romana 3. Februarii 1685. & in Lucana 15. Decembris 1685. & in Interamnen. 18. Maji 1686.

7 Tertio. Nec est concedenda reductio Missarum, si Testator injunxerit heredi assignare redditum annuum, & ipse assignavit Prædia, quæ postea deteriorata remanserunt, quia cum legatum sit factum in annuo reddito remanet semper gravata hereditas, ut resolvit eadem Sacra Congregatio in dicta Romana die 3. Februarii 1685. & in Lucana reductio Missarum 15. Decembris ejusdem anni.

8 Quarto. Nec reductio Missarum est concedenda, si redditus sint diminuti ex eo, quod hæres, qui tenebatur solvere annuam summam, assignaverit loco illius prædium præter voluntatem Testatoris, quia non poterat hæres obligationem sui auctoris novare per affrancationem, & certi Prædii suppositionem, loco generalis hypothecæ, cum numquam liceat heredi præjudicare facto sui Auctoris, & specialiter in materia Missarum, in qua latissima interpretatio adhibetur adversus heredes. Carol. Anton. de Luc. in observat. ad decis. de Franch. 236. num. 4. Olea decis. tit. 14. quest. 5. num. 20. & resolvit Sacra Congregatio Concilii in Neapolitana Missarum 21. Maji 1678.

9 Quando verò Legatum est demonstrativè conceptum, seu incipit ab onere, tunc diminutis redditibus reductio Missarum non conceditur, sed heredes tenentur ad supplementum Tondut. quest. Benefic. to. 2. par. 3. quest. 162. num. 5. Pasqualin. de Sacrific. tom. 2. quest. 1023. & sæpissimè fuit resolutum à Sac. Congregatione Concilii in Cavallicen. Missarum 27. Martii 1677. in Lucen. reductio Missarum 28. Augusti 1683. & in Novarien. reductio Missarum 29. Julii 1690. & in Luoana reductio Missarum 11. Januarii 1684. &

in Cremen. reductio Missarum 17. Augusti 1697. & novissimè me studente apud R. P. D. meum Lambertinum in Faraonen. reductio Missarum 7. Maji 1718. ubi cum fuerit injunctum à quodam Fundatore duobus Cappellanis, ut celebrarent duas Missas quotidianas in Ecclesia Fratrum Capuccinorum S. Antonii loci de Laule, jussit ad hunc effectum suo heredi, ut ex fructibus hereditariis solverentur unicuique Cappellano scuta 25. monetæ Romanæ pro qualibet; Sed quia tractu temporis aucta fuit elemosyna Missarum; ita ut inveniri non potuerint Sacerdotes, qui pro tenui elemosyna relicta onus assumere voluerint celebrationem Missarum supplices preces porrectæ fuerunt pro reductio duarum Cappellaniarum ad unam tantum Cappellaniam, & Missam quotidianam unde proposito dubio -- An sit locus reductio Missarum cum duobus Cappellanis ad manuales, seu potius unioni Cappellaniarum ad unam tantum quotidianam, in casu &c. -- responsum fuit -- Negativè -- quia hujusmodi legatum ab EE. PP. recognitum fuit demonstrativè, & non taxativè conceptum.

ARGUMENTUM.

Quando onus est injunctum legatario taxativè ad fructus rei legatæ diminutis fructibus conceditur reductio oneris.

SUMMARIUM.

1 Reductio oneris conceditur, quando legatum est taxativè conceptum, & secus quando est demonstrativè conceptum.

CASUS XXI.

Quidam reliquit Ecclesiæ A scuta 6000. in forma legati, adjuncto dictæ Ecclesiæ onere præstandi summam scutorum 100. Præposito, & scutorum 50. quatuor Canonicis pro unoquoque taxativè ex fructibus dd. scutorum 6000., sed quia dicti fructus hic, & nunc inveniuntur diminuti, & insufficientes ad præstandas dictas summam, Ecclesiæ legataria supplicavit pro reductio dictarum summam ad talem fructuum.

Queritur, an sit concedenda hujusmodi reductio?

Re-